

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldības attīstības programmas sasaiste ar budžetu

28.03.2018.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

lekšējās kontroles sistēmas mērķis (VARAM kompetences ietvaros)

Mērķis – budžets tiek izstrādāts atbilstoši pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem

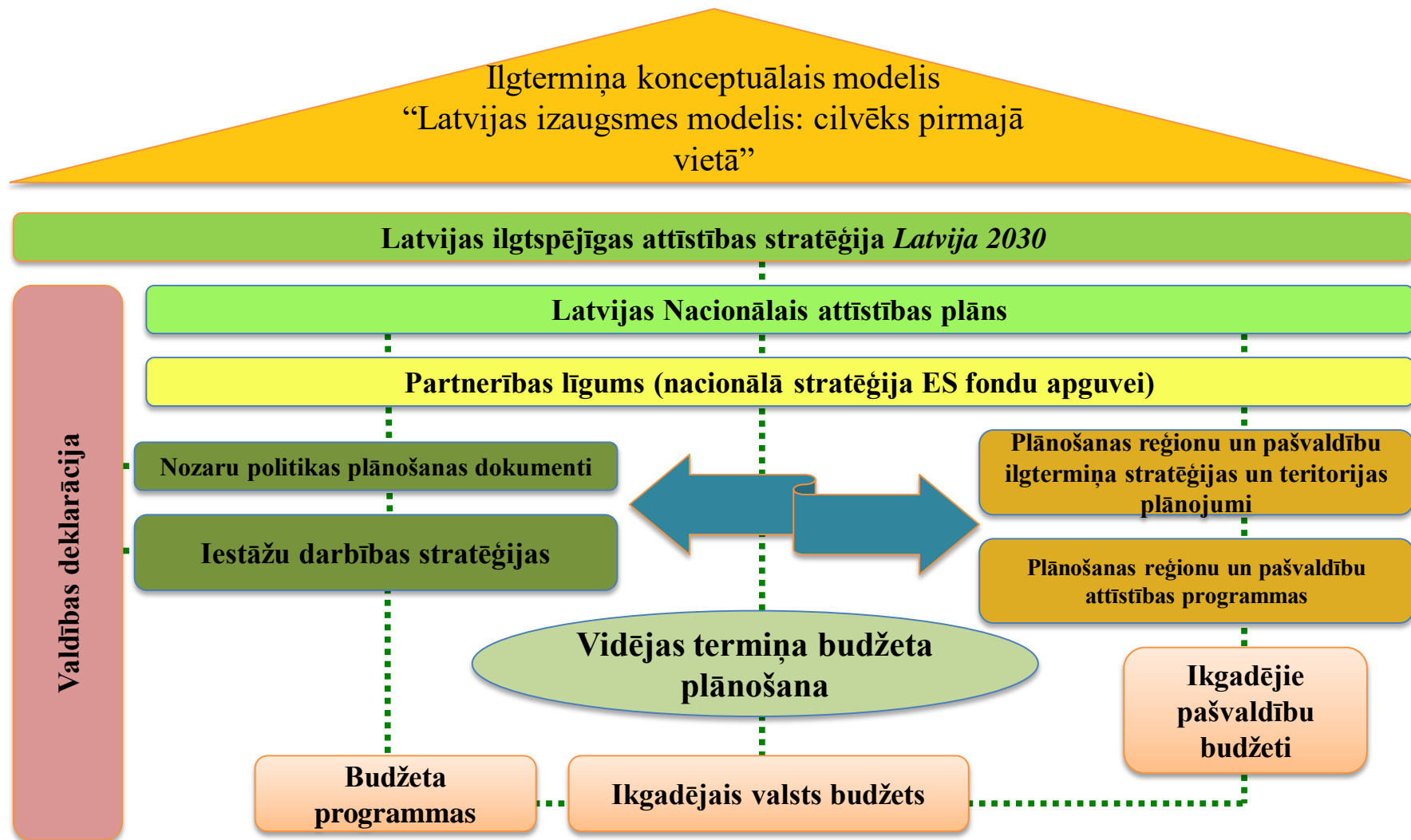
1. Attīstības plānošanas un budžeta savstarpējā sasaiste
2. Ikgadējā budžeta izstrāde un pieņemšana

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

I Attīstības plānošana un budžets

Attīstības plānošanas sistēma Latvijā

Pašvaldības attīstības programmas nozīme

- Apzināt un novērtēt pašvaldības rīcībā esošos resursus (dabas resursi, infrastruktūra, cilvēkresursi), piedāvāt skaidru redzējumu un risinājumus to efektīvākai izmantošanai
- **Sekmēt rīcību un investīciju mērķtiecīgu plānošanu (pamats pašvaldības budžeta plānošanai)**
- Sekmēt visa veida investīciju piesaisti (ES fondi, valsts finansējums, ārvalstu un vietējo privāto investīciju piesaistei)
- Sekmēt teritorijas atpazīstamību (teritoriju “mārketingus”)
- Nav nepieciešams izstrādāt nozaru plānošanas dokumentus (galvenokārt mazos novados)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldību AP darbības periodi (03.2018)

AP darbības periods	Pašvaldību skaits
2011 – 2017	7
2012 – 2018	39
2013 – 2019	23
2014 – 2020	34
2015 – 2021	6
2016 – 2022	3
2017 – 2023	4
2018 – 2024	3

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju plānu un Rīcības plānu darbības periodi (03.2018)

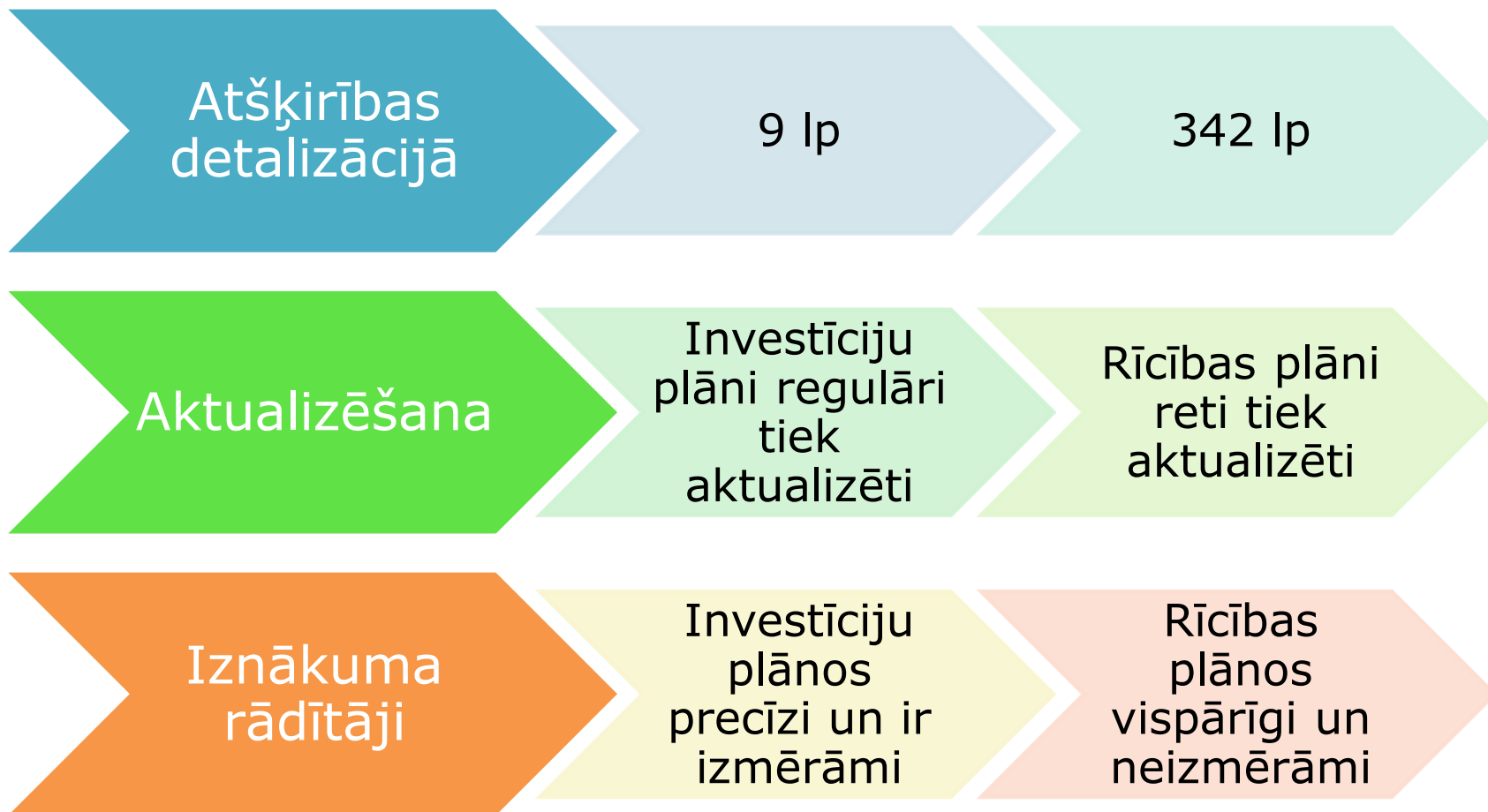
Investīciju plānu darbības periods	Pašvaldību skaits
2012 – 2018	31
2014 – 2020	21
2013 – 2019	16
2017 – 2019	9
2015 – 2018	5
2015 – 2020	4
2016 – 2018	4
cits	29

Rīcības plānu darbības periods	Pašvaldību skaits
2012 – 2018	19
2014 – 2020	15
2017 – 2019	12
2013 – 2019	11
2016 – 2018	10
2015 – 2018	9
2015 – 2017	6
2015 – 2020	4
cits	33

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Rīcības plāni un investīciju plāni

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VK secinājumi par AP kvalitāti pēc revīzijas Nr.2.4.1.-48/2015 (revīzijas publiskošanas datums: 14.03.2017)

Galvenie VK secinājumi par attīstības plānošanu:

- Attīstības un sniedzamo pakalpojumu plānošana pašvaldībās joprojām ir formāla un nenodrošina stratēģisku pašvaldības vadību
- Pašvaldībās nav pietiekamas izpratnes par to, ka rīcībai ar publiskajiem finanšu līdzekļiem ir jābūt izsekojamai un tas ir tieši saistīts ar attīstības plānošanas dokumentu kvalitāti
- No attīstības plāniem nav iespējams saprast, kādas konkrētas darbības un kurai pašvaldības iestādei konkrētajā kalendārajā gadā ir jāveic
- Ne pašvaldībām, ne to iedzīvotājiem, ne jebkurai citai nav iespējams noteikt uzdevumu izpildei nepieciešamo finansējumu, kā arī mērķtiecīgi, pēctecīgi un ekonomiski šos izdevumus plānot
- Pašvaldības arī pietiekami nevērtē, kādas ir aktuālās problēmas to teritorijās un iedzīvotāju faktiskās vajadzības

Revīzija tika veikta 11 pašvaldībās (01.01.2015.-30.06.2016.)

Revidenti vērtēja pašvaldības pārvaldes funkcijām nepieciešamo resursu izmantošanu

Vērtējums par attīstības plānošanu 11 novadu pašvaldībās

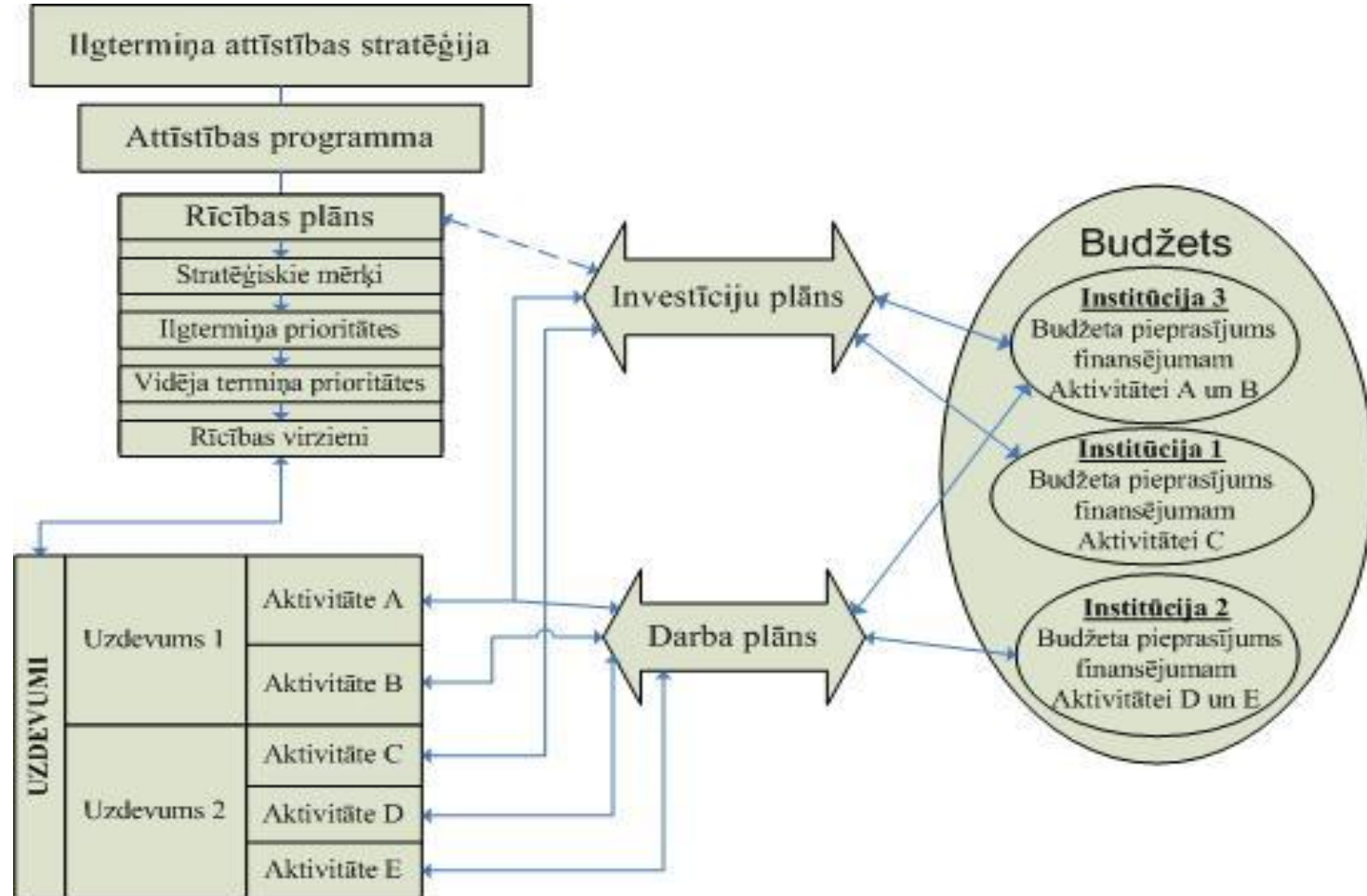
Pašvaldība	Tiek noskaidrotas un ņemtas vērā iedzīvotāju vajadzības	Ir noteikti mērķi, kas veicinātu efektīvu pārvaldi un uzlabotu pakalpojumus	Ir noteiktas konkrētas aktivitātes, lai sasniegtu mērķus	Ir noteikti rādītāji, kas ļauj novērtēt sasniegto	Budžeta veidošanas process nodrošina attīstības mērķu sasniegšanu
Beverīnas novads	gandrīz apmierinoši	labi	gandrīz apmierinoši	labi	gandrīz apmierinoši
Daugavpils novads	gandrīz apmierinoši	labi	apmierinoši	labi	labi
Gulbenes novads	apmierinoši	labi	apmierinoši	apmierinoši	apmierinoši
Jaunplebalgas nov.	apmierinoši	labi	apmierinoši	apmierinoši	apmierinoši
Madonas novads	apmierinoši	labi	labi	apmierinoši	apmierinoši
Mazsalacas novads	gandrīz apmierinoši	labi	apmierinoši	apmierinoši	gandrīz apmierinoši
Naukšēnu novads	labi	labi	apmierinoši	labi	gandrīz apmierinoši
Rēzeknes novads	gandrīz apmierinoši	labi	apmierinoši	labi	labi
Rucavas novads	apmierinoši	labi	labi	apmierinoši	gandrīz apmierinoši
Varakļānu novads	labi	labi	labi	labi	labi
Zilupes novads	gandrīz apmierinoši	labi	gandrīz apmierinoši	apmierinoši	gandrīz apmierinoši

● labi
 ● gandrīz labi
 ● apmierinoši
 ● gandrīz apmierinoši

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Budžeta pieprasījumi un to sasaiste ar AP

Rīcības plāna struktūra un ieteikumi

Darbības	Iznākuma (output) rezultatīvie rādītāji	Ieviešanas periods	Finanšu resursi un avoti	Atbildīgais par īstenošanu
RV1.1: Iedzīvotāju labklājības veicināšana				
U1.1.1.: Konkurētspējīga izglītība, prasmju attīstīšana un nodarbinātības iespēju paplašināšana				
1.Veicināt izglītojamo iesaistīšanos mācību uzņēmumu veidošanā un biznesa iemaņu iegūšanā	Mācību uzņēmumu organizēšana vidusskolā un 3 pamatskolās	Pastāvīgi	2100 (ES finansējums; Pašvaldības budžets, valsts budžets; cits)	Izglītības pārvalde
2.Nodrošināt izglītības iestādēm sporta aktivitātēm nepieciešamo infrastruktūru un inventāru (sporta zāles, sporta inventāru, sporta laukumus)	Sporta zāļu remonts un labiekārtošana (NATO šķēršļu joslas izveide pie vidusskolas)	2018	6000 (Valsts budžets, pašvaldības budžets)	Izglītības pārvalde

Būtiskākais, kam jāpievērš uzmanība:

1. Rīcības plānā iekļauj konkrētas un izmērāmas, nevis vispārīgi nedefinētas darbības ar **izmērāmiem iznākuma rādītājiem**
2. Precīzi jānorāda atbildīgais par īstenošanu (viena galvenā struktūrvienība, iestāde vai kapitālsabiedrība)
3. Finansējuma apjoma norādīšana ir ieteicama, bet nav obligāta
4. Jāaktualizē ne retāk kā reizi gadā, vislabāk izstrādāt un apstiprināt reizē ar budžetu

Ieteikumi investīciju plāna izstrādei

Būtiskākais, kam jāpievērš uzmanība:

1. Jānodala 2018.gadā īstenojamie projekti, no jau īstenotajiem un projektiem, kuriem nav pieejams finansējums
2. Precīzi jānorāda atbildīgais par īstenošanu (viena galvenā struktūrvienība vai iestāde)
3. Investīciju plāna izstrādē maksimāli jāiesaista pašvaldības struktūrvienības un iestādes, Attīstības nodaļas loma ir šo procesu koordinēt
4. Jāaktualizē ne retāk kā reizi gadā, vislabāk izstrādāt un apstiprināt reizē ar budžetu

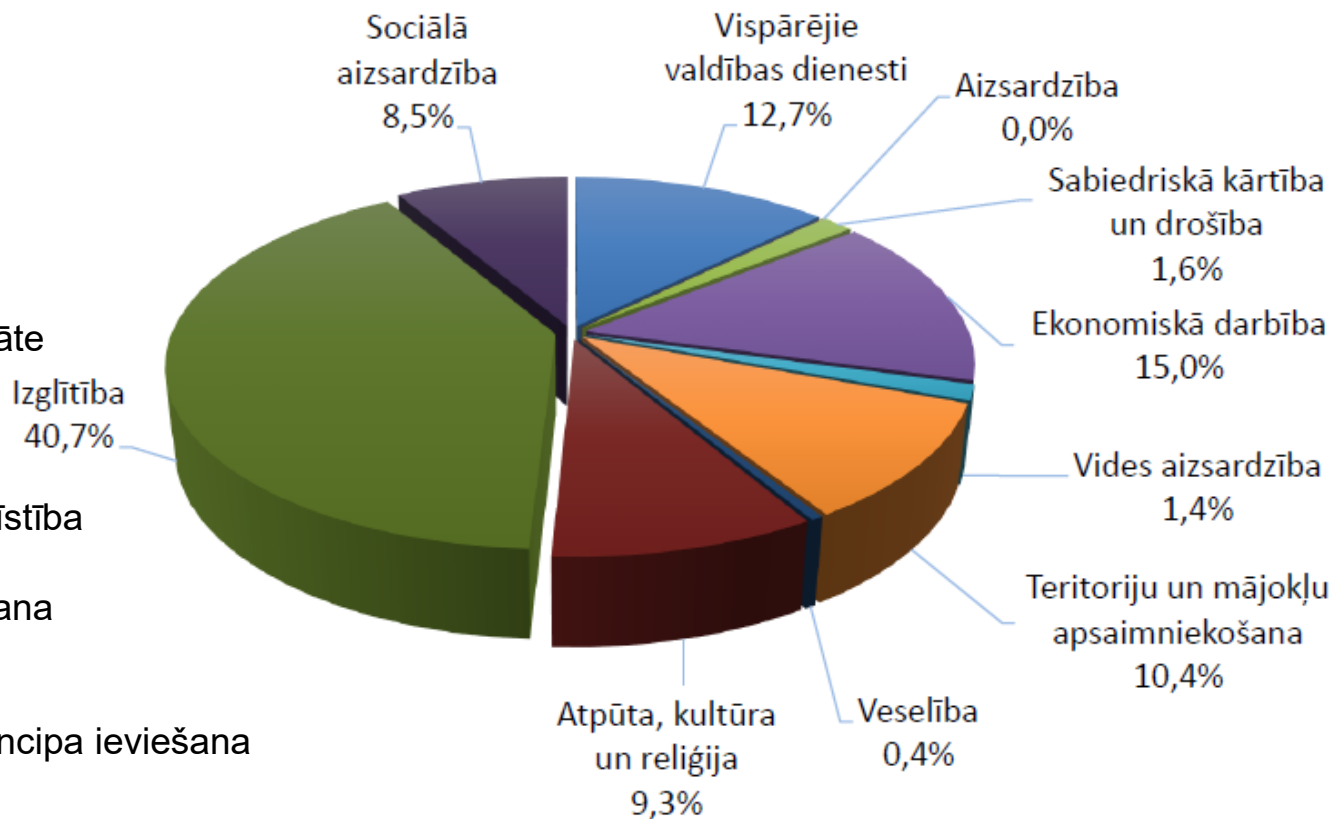
Labā prakse – Jūrmala, Mārupes novads

Investīciju plānā ieteicams iekļaut dažādas kolonnas, kas var noderēt konkrētās pašvaldības gadījumā:

- Papildinātība ar citiem projektiem (norādīt projekta N.p.k.)
- Teritorija (kas novadā būs pagasts vai pilsēta, savukārt republikas pilsētā – pilsētas daļas
- Pašvaldības ņemtie kredītīdzekļi
- u.c., piem., izdalīt atsevišķi ES fondus, valsts finansējumu

AP tematiskais aptvērums un pašvaldību kopbudžetu faktiskie izdevumi 2017

1. Vispārējā izglītība
2. Pieaugušo izglītība
3. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība
4. Veselības aprūpe un veselības veicināšana
5. Sports
6. Jaunatnes politika
7. Profesionālā izglītība
8. Kultūra
9. Nodarbinātība
10. Bērnu un ģimenes politika
11. Satiksme un sakari
12. Enerģētika un energoefektivitāte
13. Uzņēmējdarbības attīstība
14. Tūrisms
15. Atkritumu apsaimniekošana
16. Lauksaimniecība un lauku attīstība
17. Dabas aizsardzība
18. Ūdens resursu apsaimniekošana
19. Gaisa kvalitāte un troksnis
20. Zemes dzīļu aizsardzība
21. Vienas pieturas aģentūras principa ieviešana pakalpojumu sniegšanā
22. Klimata pārmaiņu politika
23. Sabiedriskā kārtība un drošība
24. Vienlīdzīgu iespēju politika (personas ar invaliditāti)
25. Vienlīdzīgu iespēju politika (dzimumu līdztiesība)
26. Meža apsaimniekošana un zemes pārvaldība

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Nozaru politiku vadlīniju saturiskais aptvērums

1. Būtiskākie normatīvie akti
2. Galvenie nozares politikas plānošanas dokumenti
3. Nozares prioritātes, atbalsta virzieni 2014.-2020.gadam, t.sk. Eiropas līmeņa iniciatīvas / aktualitātes
4. Kādi ir ieteikumi pašvaldībām pasākumu un rīcību plānošanā (ieteikumi nozares atspoguļošanai attīstības programmā)
5. Kādi ir ieteikumi pašvaldībām prioritāro projektu noteikšanai, ieteikumi sadarbības projektiem / formām, ieteikumi pasākumu
6. Sadarbībā ar nacionāla līmeņa institūcijām risināmie jautājumi
7. Kontaktinformācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Budžetā - uzdevumi saimnieciskajam gadam

Budžetam pievienotajā paskaidrojuma rakstā jāietvert (likuma „Par pašvaldību budžetiem” 17.pants) informācija:

1. domes priekšsēdētāja ziņojumu (informācija par pašvaldības uzdevumiem saimnieciskajam gadam, kuram plāno pašvaldības budžetu, un tam sekojošiem diviem saimnieciskajiem gadiem)
2. informāciju par to, kāds līdzekļu apjoms paredzēts izdevumiem katrā budžeta klasifikācijas kategorijā, un informāciju par katra finansējuma mērķi
3. ja budžetā paredzēta tāda uzdevuma finansēšana, kura izpilde pārsniedz saimnieciskā gada ietvarus, — turpmākajos gados paredzētos budžeta izdevumus līdz uzdevuma pabeigšanai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

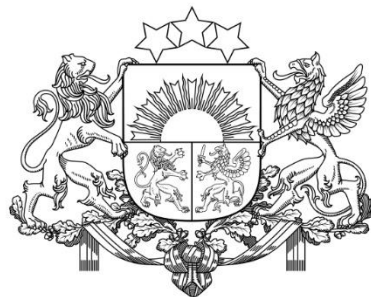
VARAM plānotās aktivitātes

1. Nozaru politiku vadlīnijas, kas būtu jāņem vērā, izstrādājot pašvaldības attīstības programmu (05.2018)
2. Metodisko ieteikumu attīstības programmu izstrādei aktualizācija (05.2018)
3. Apmācību semināru organizēšana, t.sk. augusta beigās organizējot ikgadējo vasaras skolu-nometni pašvaldību attīstības plānotājiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

II Pašvaldību budžeta pieņemšana – analīze par 2018.gadu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!